

Προς:

Έντιμο Υπουργό Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας κύριο Κωνσταντίνο Πετρίδη

Κοινοποίηση:

- (α) Εξοχότατη Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων κυρία Αννίτα Δημητρίου
- (β) Έντιμο Γενικό Εισαγγελέα της Κυπριακής Δημοκρατίας κύριο Γεώργιο Σαββίδη
- (γ) Έντιμο Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Κυπριακής Δημοκρατίας κύριο Σάββα Αγγελίδη
- (δ) Έντιμο Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου κύριο Κωνσταντίνο Ηροδότου
- (ε) Έντιμο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών κύριο Γεώργιο Παντελή

Έντιμες κύριε Υπουργές Οικονομικών,

Θέμα: Κοινή Επιστολή των Οργανισμών Cyprus International Businesses' Association, (CIBA), Society of Trust and Estate Practitioners (STEP) Cyprus, Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου (KNE) και του Cyprus Fiduciary Association (CYFA), αναφορικά με την ενδεχόμενη σύγκρουση με το Πρωτογενές Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και τις Αρνητικές Επιπτώσεις στην Κυπριακή Οικονομία της Πρότασης Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τον τίτλο "Οδηγία του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/EΕ", ως αυτή έχει δημοσιευθεί και καταστεί δημοσίως προσβάσιμη στις 22/12/2021 (η "Πρόταση Οδηγίας")

A. Σύνοψη Θέσεων και Παράθεση Αιτημάτων των Οργανισμών

1. Με την παρούσα Επιστολή μας, οι Οργανισμοί Κυπριακός Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Διεθνών Δραστηριοτήτων (Cyprus International Businesses' Association (CIBA)), κατόπιν λήψεως νομικής συμβουλής από το Δικηγορικό Γραφείο Λ. ΠΑΠΑΦΙΛΙΠΠΟΥ & ΣΙΑ ΔΕΠΕ, Νομικού Συμβούλου του CIBA, Society of Trust and Estate Practitioners (STEP) Cyprus, Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο (KNE) και Cyprus Fiduciary Association (CYFA), στο εξής οι Οργανισμοί:

1.1 Θέτουν ενώπιον σας το Κοινό τους Αίτημα τους για άμεση λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων από την Κυπριακή Δημοκρατία, δυνάμει του Πρωτογενούς Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για αποτροπή υιοθέτησης της Πρότασης Οδηγίας, και

1.2 ευβάστως υποβάλλουν το αίτημα τους ενώπιον του Υπουργείου Οικονομικών όπως τοποθετηθεί σχετικώς μέχρι την ερχόμενη Τετάρτη 01/02/2023, ούτως ώστε οι Οργανισμοί να συνεκτιμήσουν τυχόν περαιτέρω βήματα αναφορικά με την Πρόταση Οδηγίας.

2. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε, στις 22/12/2021, στην Αγγλική γλώσσα, και αργότερα και στην Ελληνική γλώσσα, τα ακόλουθα έγγραφα:

2.1 Πρόταση για Υιοθέτηση Νομοθετικού Μέτρου υπό τον τίτλο "Οδηγία του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/EΕ" στο εξής η "Πρόταση Οδηγίας" (δημοσίως προσβάσιμη στην ιστοσελίδα με ηλεκτρονική διεύθυνση <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:52021PC0565>), και

2.2 Συνοδευτική Έκθεση Εκτίμησης Αντικτύου (δημοσίως προσβάσιμη στην ιστοσελίδα με ηλεκτρονική διεύθυνση <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021PC0565&from=LT>) από την Υιοθέτηση της Πρότασης Οδηγίας σε επίπεδο μόνον Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι κάθε Κράτους Μέλους ξεχωριστά.

3. Στις 17/01/2023, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υιοθέτησε Νομοθετικό Ψήφισμα (Αρ. P9_TA(2023)0004) με τίτλο «Κανόνες πρόληψης της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς», στο εξής το **Νομοθετικό Ψήφισμα Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 17/01/2023**, ουσιαστικά υποβάλλοντας εισήγηση για περαιτέρω ενίσχυση – αυστηροποίηση των προνοιών της Πρότασης Οδηγίας. Το εν λόγω Ψήφισμα είναι δημοσίως προσβάσιμο στην ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με ηλεκτρονική διεύθυνση https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0004_EL.html.

Σημειώνεται ότι η παρούσα Επιστολή κοινοποιείται προς την αξιότιμη κυρία Πρόεδρο της Βουλής, στα πλαίσια της Αρχής της Διαφάνειας, καθώς και του λεκτικού της Απόφασης με Αριθμό 5 του Νομοθετικού Ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 17/01/2023, το οποίο αναφέρει κατά λέξη "5. αναθέτει στην Πρόεδρό του [σ.σ. του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου] να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα εθνικά κοινοβούλια." (**δική μας έμφαση**). Με βάση τα ανωτέρω λεχθέντα, η παρούσα Επιστολή μας σκοπό έχει επίσης την υποβοήθηση του έργου της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας στα πλαίσια τυχόν συζήτησης επί του Νομοθετικού Ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 17/01/2023, και για αυτό τον σκοπό κοινοποιείται προς την Εξοχότατη Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων.

4. Τα στάδια της Νομοθετικής Διαδικασίας, όσον αφορά την Πρόταση Οδηγίας σε επίπεδο Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι δημοσίως προσβάσιμα στην ιστοσελίδα με ηλεκτρονική διεύθυνση [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2021/0434\(CNS\)](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2021/0434(CNS)), ενώ, από το περιεχόμενο της συγκεκριμένης ιστοσελίδας προκύπτει ότι η εν λόγω Νομοθετική Διαδικασία δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. Η παρούσα Επιστολή μας βασίζεται μόνον στα δημοσίως προσβάσιμα έγγραφα που αφορούν την Πρόταση Οδηγίας.

- 4.1 Θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι αρμόδιες Λειτουργοί του Υπουργείου Οικονομικών ήταν και είναι σε επαφή με τους Οργανισμούς προς ενημέρωση και συζήτηση αναφορικά με την Πρόταση Οδηγίας στα πλαίσια της σε εξέλιξη διαδικασίας. Επί τούτου, θα θέλαμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας προς τις και τους, εν λόγω Λειτουργούς, του Υπουργείου Οικονομικών, λαμβάνοντας υπόψην περαιτέρω και τα στενά χρονοδιαγράμματα που τίθενται από τα Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια της Νομοθετικής Διαδικασίας.**

- 4.2 Η Πρόταση Οδηγίας αποτελεί καινοφανή εισήγηση σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφορά πρωτογενώς την ίδια τη λειτουργία, τη φορολογική αντιμετώπιση, αλλά και τη φορολόγηση νομικών προσώπων, με άμεσες, όπως η Οδηγία έχει διαμορφωθεί, περαιτέρω συνέπειες, και για την εξυπηρέτηση νομικών προσώπων στον τραπεζικό τομέα μέσω ανοίγματος και/ή διατήρησης τραπεζικών λογαριασμών ένεκα του χαρακτηρισμού τους, σε περίπτωση μή πλήρωσης συγκεκριμένων ενδιξεων, ως "Όντότητες Κέλυφη", εξ ου και η παρούσα Επιστολή κοινοποιείται προς τον έντιμο Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου.**

4.3 Θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι από την σκοπούμενη υιοθέτηση της Πρότασης Οδηγίας προκύπτει ο άμεσος κίνδυνος υλοποίησης των κατωτέρω, ενδεικτικών, αργητικών συνεπειών:

4.4 παράβασης του Πρωτογενούς Δικαιού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένων των Αρχών της Επικουρικότητας, με απεμπόληση της Κρατικής Κυριαρχίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Αρχής της Αναλογικότητας, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένων της Ελευθερίας του Επαγγέλματος και του Δικαιώματος προς Εργασία (Άρθρο 15), της Επιχειρηματικής Ελευθερίας (Άρθρο 16), του Δικαιώματος Ιδιοκτησίας (Άρθρο 17), και του Τεκμηρίου της Αθωότητας (Άρθρο 48), καθώς και της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), όσον αφορά την Ελευθερία της Εγκατάστασης (είτε Πρωτογενούς είτε Δευτερογενούς), δυνάμει του Άρθρου 49 ΣΛΕΕ, και της Ελευθερίας Παροχής Υπηρεσιών, δυνάμει του Άρθρου 56 ΣΛΕΕ,

4.5 απώλειας επενδύσεων και απόδοσης φορολογίας προς την Κυπριακή Δημοκρατία και μεταπότιση αυτών προς άλλα Κράτη Μέλη. Επί τούτου σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας:

4.6 παρεμπόδισης της προσπάθειας του Invest Cyprus για προσέλκυση και διατήρηση ξένων επενδύσεων μέσω εγκαθίδρυσης (headquartering), ένεκα του ότι η Πρόταση Οδηγίας αλλάζει με ριζικό τρόπο την επικρατούσα αντίληψη της υπόστασης και φυσικής παρουσίας νομικών προσώπων (substance) στην Κυπριακή Δημοκρατία,

4.7 αδυναμίας συνέχισης παροχής υπηρεσιών προς Εταιρείες, Εμπιστεύματα και Συνεταιρισμούς, οι οποίες θα θεωρούνται ως «οντότητες – κέλυφη», και δυνητικοί συμμέτοχοι σε διαδικασίες αποφυγής καταβολής φορολογίες,

4.8 πιθανής αδυναμίας εφαρμογής Διμερών Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας, ως έχει ήδη ορθώς επισημάνει το Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο,

4.9 μετοίκησης επενδυτικών μηχανισμών και σχημάτων, περιλαμβανομένων και των Εμπιστευμάτων, εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρα, σε Κράτη, όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Υπερπόντιες Κτήσεις αυτού, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και η Σιγκαπούρη, όπου, επί του παρόντος, δεν υφίσταται αντίστοιχη, ως προς το περιεχόμενο της Πρότασης Οδηγίας, Νομοθετική διάταξη.

- 5.** Ενδεικτικές πρόνοιες της Πρότασης Οδηγίας ως παρατίθενται κατωτέρω αφορούν σε συγκεκριμένους **δείκτες ύπαρξης «Οντότητων Κέλυφος»** όπως (α) η απουσία τραπεζικού λογαριασμού στο όνομα της οντότητας σε Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αγνοώντας τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και την EFTA, με τους οποίους η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει νομική σχέση, (β) η απουσία τουλάχιστον 5 εργοδοτούμενων πλήρους απασχόλησης όσον αφορά τον κύκλο εργασιών κάθε οντότητας – εταιρείας, (γ) η απουσία συγκεκριμένου χώρου αποκλειστικής χρήσης για διεξαγωγή εργασιών για την κάθε οντότητα – επιχείρηση, και (δ) η απουσία ενός τουλάχιστον Διευθυντή πλήρους απασχόλησης με εξειδίκευση στις εργασίες της κάθε οντότητας – εταιρείας (βλ. σχετικά Άρθρα 6 και 7 Πρότασης Οδηγίας).
- 6.** Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σκοπείται η μεταφορά της Πρότασης Οδηγίας εντός των Εννόμων Τάξεων των Κρατών Μελών έως 30/06/2023 (βλ. σχετικά Άρθρο 18(1) Πρότασης Οδηγίας).
- 7.** Ένεκα των σημαίνοντων νομικών ζητημάτων και κινδύνων που αναφέρονται στην παρούσα Επιστολή μας, κρίθηκε ορθό από τους Οργανισμούς όπως κοινοποιηθεί προς τον έντιμο κύριο Γενικό Εισαγγελέα και τον έντιμο κύριο Βοηθό Βοηθό Εισαγγελέα.

- 8. Η ανάλυση και αιτιολόγηση των θέσεων των Οργανισμών, καθώς και η εκπεφρασμένη βούληση των Οργανισμών για ενίσχυση του έργου της Κυπριακής Δημοκρατίας προς αποφυγή δυσμενών εξελίξεων, παρατίθενται παρακάτω.**

Β. Ανάλυση Θέσεων των Οργανισμών

- 9.** Ως αναφέρεται κατωτέρω στην παρούσα Κοινή Επιστολή, οι Οργανισμοί έθεσαν επανειλημένως ενώπιον του Υπουργείου Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, στα πλαίσια συζητήσεων και ενημέρωσης συγκεκριμένων εκ των Οργανισμών από το Υπουργείο Οικονομικών αναφορικά με την Πρόταση Οδηγίας, και της Βουλής των Αντιπροσώπων τους **έντονους προβληματισμούς** τους, αναφορικά με την τότε προτιθέμενη δημοσίευση της Πρότασης Οδηγίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως προς την **Σύγκρουση της Πρότασης Οδηγίας με το Πρωτογενές Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, και ιδίως ως προς την **παραβίαση**:

9.1 της **Αρχής της Επικουρικότητας**, αφού είναι νομικά εσφαλμένο τα Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να χρησιμοποιούν το **Άρθρο 115 της Συνθήκης της Λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)** που αφορά την απάλειψη εμποδίων για ολοκλήρωση της Εσωτερικής Αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για σκοπούς ουσιαστικά φορολογικής εναρμόνισης όλων των Κρατών Μελών και απόδοσης φορολογίας από μία νομική οντότητα όπως Εταιρεία, Εμπίστευμα ή Συνεταιρισμό, προς τις φορολογικές αρχές όλων Κρατών Μελών, από εκείνο το Κράτος Μέλος προς το οποίο αποδίδεται η φορολογία μέχρι και την παρούσα ημερομηνία, όπως για παράδειγμα η Κυπριακή Δημοκρατία. Επί τούτου σημειώνεται ότι:

9.1.1 Οι Αιτιολογικές Σκέψεις με αριθμούς (1) και (3) του Προοιμίου της Πρότασης Οδηγίας αναφέρουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

'(1) *Η εξασφάλιση δίκαιης και αποτελεσματικής φορολογίας στην εσωτερική αγορά και η καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής εξακολουθούν να αποτελούν υψηλές πολιτικές προτεραιότητες στην Ένωση.*

(3) *Είναι αναγκαία η θέσπιση κοινού πλαισίου για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρατών μελών έναντι πρακτικών φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής που συνδέονται με τη χρησιμοποίηση επιχειρήσεων οι οποίες δεν ασκούν οικονομική δραστηριότητα, ακόμη και αν υποτίθεται ότι ασκούν οικονομική δραστηριότητα και, επομένως, έχουν μηδενική ή ελάχιστη υπόσταση για φορολογικός σκοπού. Με τη θέσπιση του πλαισίου αυτού θα διασφαλιστεί ότι οι επιχειρήσεις που στερούνται ελάχιστης υπόστασης δεν χρησιμοποιούνται ως μέσα φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής. Επειδή οι εν λόγω επιχειρήσεις μπορεί να είναι εγκατεστημένες σε ένα κράτος μέλος, αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διάθρωση της φορολογικής βάσης όλου κράτους μέλους, έχει καίρια σημασία να συμφωνηθεί ένα κοινό σύνολο κανόνων τόσο για τον προσδιορισμό του τι θα πρέπει να θεωρείται ανεπαρκής υπόσταση για φορολογικός σκοπούς στην εσωτερική αγορά όσο και για την οριοθέτηση των ειδικών φορολογικών συνεπειών που συνδέονται με την εν λόγω ανεπαρκή υπόσταση.*

Ως αναφέρεται, εξάλλου, και στις σελίδες 2 – 3 των θέσεων στα πλαίσια της Διαδικασίας Δημόσιας Διαβούλευσης του American Chamber of Commerce in Belgium:

'In this respect, it must be noted that the mission of the EU is to promote free trade within the Union, i.e., to remove barriers impeding such free trade. The levy of import duties, VAT or tariffs for goods coming into an EU Member State from another can impede fair trade. The EU's mission is not to promote the "fairness" of corporate taxation. It is not because one or more EU Member States chooses to design their domestic corporate income tax in a certain way for budgetary or other reasons, there is a lack of "fairness".'

- 9.1.2** Περαιτέρω, σημειώνεται ότι το **Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ)** στην Απόφαση του **ημερομηνίας 20/01/2021** στην **Υπόθεση C-484/19**, με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του Άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Högsta förvaltningsdomstolen (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Σουηδία), στο πλαίσιο της δίκης **Lexel AB κατά Skatteverket** (βλ. σχετικά Αιτιολογική Σκέψη – Παράγραφο 68) ανέφερε τα ακόλουθα:

'68 Ειδικότερα, υπενθυμίζεται ότι η μείωση των φορολογικών εσόδων **δεν μπορεί να θεωρηθεί ως επιτακτικός λόγος δημοσίου συμφέροντος δυνάμενος να προβληθεί για τη δικαιολόγηση μέτρου το οποίο αντιβαίνει κατ' αρχήν σε θεμελιώδη ελευθερία** (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2005, Marks & Spencer, C-446/03, EU:C:2005:763, σκέψη 44 και εκεί μνημονεύομενη νομολογία). Αποδοχή του αντιθέτου θα ισοδυναμούσε με παροχή στα κράτη μέλη της δυνατότητας να περιορίζουν, βάσει του λόγου αυτού, την ελευθερία εγκαταστάσεως.'

- 9.1.3** Επίσης, ιδιαιτέρως διαφωτιστική είναι η **Απόφαση του ΔΕΕ ημερομηνίας 13/01/2022** στην **Υπόθεση C-363/20**, με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), που υπέβαλε το Fővárosi Törvényszék (δικαστήριο Βουδαπέστης-Πρωτευούσης, Ουγγαρία) με απόφαση της 29/06/2020, η οποία περήλθε στο Δικαστήριο στις 05/08/2020, στο πλαίσιο της δίκης **Marcas MC Szolgáltató Zrt. κατά Nemzeti Adó- és Vámhivatali Fellebbviteli Igazgatósága**, η οποία είναι δημοσιευμένη στην Ελληνική γλώσσα στην ιστοσελίδα του ΔΕΕ με ηλεκτρονική διεύθυνση <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf;jsessionid=6A8B2C6B58ECFCBEEB205A0A25555EE6?text=&docid=252131&pageIndex=0&doclang=EL&mode=re&q&dir=&occ=first&part=1&cid=544613>. Συγκεκριμένα, το ΔΕΕ, μέσω των αναφορών του στις Αιτιολογικές Σκέψεις (Παραγράφους) με αριθμούς 37 – 39 της Απόφασης του, επιβεβαίωσε ότι (α) το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν έχει εναρμονίσει τους κανόνες των Κρατών Μελών στον τομέα των φορολογικών ελέγχων και των κυρώσεων λόγω παραβάσεως των φορολογικών υποχρεώσεων, και (β) δεν υφίσταται εφαρμογή του Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δικαιοδοσίας του ΔΕΕ στην περίπτωση των κυρώσεων και των φορολογικών διαδικασιών οι οποίες αφορούν τον φόρο εταιριών, δεδομένου ότι ο εν λόγω φόρος δεν αποτελεί μέρος του συστήματος των ίδιων πόρων της Ένωσης.

- 9.1.4** Περαιτέρω, το ΔΕΕ, στα πλαίσια της πρόσφατης τελεοίδικης **Απόφασης ημερομηνίας 08/11/2022** στις **Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις C-885/19 P και C-898/19 P, Fiat Chrysler Finance Europe, Ιρλανδίας, και Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** (δημοσίως προσβάσιμη, στην Ελληνική γλώσσα, στην ιστοσελίδα του ΔΕΕ με ηλεκτρονική διεύθυνση <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=268045&pageIndex=0&doclang=EL&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=54682>), τόνισε, εντός του κειμένου των Αιτιολογικών Σκέψεων (Παραγράφων), με αριθμούς 93 – 95 κατωτέρω, την αυτονομία κάθε Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για σκοπούς Άμεσης Φορολογίας, και αυτό παρά τις οποιεσδήποτε θέσεις του ΟΟΣΑ (στην Αγγλική OECD), οι οποίες δεν είναι νομικά δεσμευτικές για την Κυπριακή Δημοκρατία, η οποία δεν αποτελεί Μέλος του ΟΟΣΑ (δική μας έμφαση):

«93 Βεβαίως, και όπως αναγνωρίζουν όλοι οι διάδικοι, το εθνικό δίκαιο που εφαρμόζεται στις εταιρίες στο Λουξεμβούργο αποσκοπεί, όσον αφορά τη φορολόγηση των καθετοποιημένων εταιριών, στην αξιόπιστη προσέγγιση των τιμών με βάση τα δεδομένα της αγοράς. Μολονότι ο σκοπός αυτός αντιστοιχεί εν γένει στον σκοπό της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού, εντούτοις, ελλείψει εναρμόνισης στο δίκαιο της Ένωσης, οι συγκεκριμένοι τρόποι εφαρμογής της αρχής αυτής καθορίζονται από το εθνικό δίκαιο και πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του πλαισίου αναφοράς κατά τη διαπίστωση της ύπαρξης επιλεκτικού πλεονεκτήματος.

94 Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο, δεχόμενο στη σκέψη 113 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η Επιτροπή μπορεί να επικαλεστεί κανόνες που δεν εντάσσονταν στο λουξεμβουργιανό δίκαιο, μολονότι υπενθύμισε, στη σκέψη 112 της ίδιας απόφασης, ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει, στο παρόν στάδιο εξέλιξης του δικαίου της Ένωσης, αρμοδιότητα που να της παρέχει τη δυνατότητα να ορίζει αυτοτελώς τη λεγόμενη «κανονική» φορολογία μιας καθετοποιημένης εταιρίας χωρίς να λαμβάνει υπόψη της τους εθνικούς φορολογικούς κανόνες, παρέβη τις διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ σχετικά με τη θέσπιση από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέτρων για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών όσον αφορά την άμεση φορολογία, ιδίως δε το άρθρο 114, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ και το άρθρο 115 ΣΛΕΕ. **Πράγματι, η αυτονομία ενός κράτους μέλους στον τομέα της άμεσης φορολογίας, όπως η αυτονομία αυτή αναγνωρίζεται από πάγια νομολογία η οποία υπομονήσθηκε στη σκέψη 73 της παρούσας απόφασης δεν μπορεί να διασφαλιστεί πλήρως αν, χωρίς οποιοδήποτε μέτρο προσέγγισης τέτοιου είδους, η εξέταση που διενεργείται βάσει του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ δεν στηρίζεται αποκλειστικά στους κοινούς κανόνες φορολογίας που έχει θεσπίσει ο νομοθέτης του οικείου κράτους μέλους.**

95 Συναφώς, πρέπει να υπογραμμιστεί, πρώτον, ότι, ελλείψει εναρμόνισης επί του θέματος αυτού, ο ενδεχόμενος καθορισμός των μεθόδων και των κριτηρίων βάσει των οποίων μπορεί να διαπιστωθεί αποτέλεσμα «πλήρους ανταγωνισμού» εμπίπτει στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών. Μολονότι τα κράτη μέλη του ΟΟΣΑ αναγνωρίζουν την αξία της χρήσης της αρχής του πλήρους ανταγωνισμού για τον καθορισμό της ορθής κατανομής των κερδών των εταιριών μεταξύ διαφορετικών χωρών, η λεπτομερής εφαρμογή των μεθόδων καθορισμού των τιμών ενδοομιλικής πιμολόγησης διαφοροποιείται σε σημαντικό βαθμό μεταξύ των ως άνω κρατών. Όπως ανέφερε η ίδια η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 88 της επίδικης απόφασης, οι κατευθυντήριες γραμμές του ΟΟΣΑ προβλέπουν πλειόνες μεθόδους για μια κατά προσέγγιση εκτίμηση των τιμών υπό συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού και την κατανομή των κερδών μεταξύ των επιχειρήσεων του ίδιου ομίλου».

9.1.5 Ως προς την ανωτέρω Απόφαση του ΔΕΕ, σχετική αναφορά γίνεται στο ακαδημαϊκό άρθρο ημερομηνίας 11/11/2022 του Δημήτριου Κυριαζή με τίτλο «*Op-Ed: "The Court of Justice's Judgment in the Fiat State Aid Tax Ruling case: Restoring Order"*», που δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα EU Law Live (*προσβάσιμο, στην Αγγλική γλώσσα, στην ιστοσελίδα με ηλεκτρονική διεύθυνση <https://eulawlive.com/op-ed-the-court-of-judges-judgment-in-the-fiat-state-aid-tax-ruling-case-restoring-order-by-dimitrios-kyriazis/>*), το οποίο επεξηγά το σκεπτικό και τις νομικές επιπτώσεις από την προαναφερθείσα Απόφαση του ΔΕΕ.

9.1.6 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω του κειμένου του σχετικού **Δελτίου Τύπου ημερομηνίας 08 Νοεμβρίου 2022** (*προσβάσιμο, στην Αγγλική γλώσσα, στην ιστοσελίδα με ηλεκτρονική διεύθυνση https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/STATEMENT_22_6690*), τοποθετήθηκε επί της ως άνω Απόφασης του ΔΕΕ αναφέροντας, μεταξύ άλλων, ότι '*The Commission's work, both on enforcement of State aid rules and on the wider taxation agenda, is yielding results beyond individual State aid decisions. Some Member States have amended their tax legislation. Many Member States have incorporated OECD rules and introduced ruling practices to address loopholes and ensure more tax fairness. We have made a lot of progress already at national, European and global levels, and we need to keep working together to succeed. This includes continuing to look at aggressive tax planning measures of Member States under EU State aid rules, in light of the most recent case law of the Court.*' Επί της ουσίας, διαφαίνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν προτίθεται να ακολουθήσει τις νομικές αρχές που έθεσε το ΔΕΕ, για συγκεκριμένα ζητήματα περιλαμβανομένης, πιθανώς, και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Οδηγία για ούτω καλούμενες «Οντότητες – Κέλυφη», κάτι που δεν μας βρίσκει σύμφωνους για όλους τους νομικούς λόγους που αναφέρονται στο παρόν μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και την

προηγούμενη σχετική ηλεκτρονική αλληλογραφία μεταξύ του CIBA και του Υπουργείου Οικονομικών.

- 9.1.7** Οι Οργανισμοί θεωρούν ότι η ως άνω αναφερόμενη τοποθέτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν αναρέι την υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας, περιλαμβανομένου και του Υπουργείου Οικονομικών, στα πλαίσια τήρησης των Αρχών της Νομιμότητας, περιλαμβανομένης και της Επικουρικότητας, διασφαλίζοντας τον σεβασμό ως προς τις πρόνοιες του **Άρθρου 5 παράγραφος 3 της ΣΕΕ** και του **Πρωτοκόλλου (αριθ. 2) σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της Επικουρικότητας και της Αναλογικότητας**, καθώς και ως προς την ως άνω αναφερόμενη Απόφαση του ΔΕΕ ημερομηνίας 08 Νοεμβρίου 2022 στις **Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις C-885/19 P και C-898/19 P, Fiat Chrysler Finance Europe, Ιρλανδίας, και Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**.
- 9.1.8** Επί τούτου, αναφέρεται ότι το Κοινοβούλιο του Βασιλείου της Σουηδίας απέστειλε σχετική Αιτιολογημένη Αρνητική Γνώμη ως προς τη μη τήρηση της Αρχής της Επικουρικότητας από την Πρόταση Οδηγίας, η οποία είναι δημοσίως προσβάσιμη, στην Αγγλική γλώσσα, στην ιστοσελίδα **με ηλεκτρονική διεύθυνση https://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/relations/relations_other/npo/docs/sweden/2021/com20210565/com20210565_riksdag_opinion_en.pdf**. Επί τούτου, το Κοινοβούλιο του Βασιλείου της Σουηδίας είχε αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι δεν είχε παρατεθεί ανάλυση σχετικά με την ανάγκη για εισαγωγή νέας νομοθεσίας, επί προηγούμενων νομοθεσιών για καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, ούτως ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος αλληλεπικαλυπτόμενων νομοθεσιών, καθώς και ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είχε παράσχει ικανοποιητική αιτιολόγηση αναφορικά με την ύπαρξη της αναλογικότητας της Πρότασης Οδηγίας, ότι δηλαδή η Πρόταση Οδηγίας δεν υπερέβαινε τα απολύτως αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των νομοθετικών της στόχων, κάπι που βρίσκεται σε άμεση διασύνδεση με την κατωτέρω αναφερόμενη Αρχή της Αναλογικότητας.
- 9.2 της Αρχής της Αναλογικότητας**, η οποία διασφαλίζεται από το Άρθρο 5 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και το Πρωτόκόλλο (αριθ. 2) σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της Επικουρικότητας και της Αναλογικότητας, και της Αρχής της Διαφάνειας, η οποία διασφαλίζεται από τα Άρθρο 10 παράγραφο 3 της ΣΕΕ, το Άρθρο 11 παράγραφο 1 της ΣΕΕ και το Άρθρο 15 παραγράφους 1 και 2 της ΣΕΕ, καθώς:
- 9.2.1** δεν υφίσταται στην Ευρωπαϊκή και Διεθνή Έννομη Τάξη ορισμός για «Οντότητες – Κέλυφη»,
- 9.2.2** δεν έχει διεξαχθεί εκτίμηση αντικτύου για τις συνέπειες που θα έχει η υιοθέτηση της Πρότασης Οδηγίας σε κάθε Κράτος Μέλος, περιλαμβανομένης και της Κυπριακής Δημοκρατίας, και
- 9.2.3** για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και φοροδιαφυγής έχει ήδη τεθεί σε νομική εφαρμογή πλειάδα Νομοθετικών Μέτρων όπως το Δημόσιο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων Οντοτήτων μέσω της 4^{ης} και 5^{ης} Ευρωπαϊκής Οδηγίας για Καταπολέμηση Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες καθώς και οι Εθνικές Νομοθεσίες που μετέφεραν τις Οδηγίες DAC1 μέχρι και DAC6 για σκοπούς αναφοράς δυνητικά επιθετικών φορολογικών σχεδιασμών, ενώ δεν θα πρέπει να παραγνωρίζονται και τα υφιστάμενα σημαντικά νομοθετικά μέτρα που αλληλεπικαλύπτονται με την Πρόταση Οδηγίας όπως η Οδηγία (ΕΕ) 2016/1164 του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουλίου 2016 για τη θέσπιση κανόνων κατά πρακτικών φοροαποφυγής που έχουν άμεση επίπτωση στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (η γνωστή ATAD) και το Σχέδιο Δράσης BEPS του ΟΟΣΑ του Οκτωβρίου του 2015.
- Επομένως, ο ορισμός για "Οντότητες – Κέλυφη" της Πρότασης Οδηγίας χαρακτηρίζεται από αοριστία και παντελή έλλειψη αναλογικότητας, με αποτέλεσμα να στοχεύει κατά οντοτήτων που χρησιμοποιούνται για πλήρως**

νόμιμους σκοπούς, ως αναφέρονται κατωτέρω, τόσον στα πλαίσια σχεδιασμού και εκτέλεσης επιχειρηματικών συναλλαγών όσον και στα πλαίσια σχεδιασμού σύννομης προστασίας περιουσιακών ατομικών και οικογενειακών στοιχείων και περιφρούρησης καθώς και διανομής αυτών των περιουσιακών στοιχείων ανά τις γενεές που ακολουθούν. Επίσης, εισήγηση μας είναι όπως εξεταστεί η συμβατότητα του περιεχομένου της Πρότασης Οδηγίας με ήδη ισχύοντα Νομοθετήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9.3 Περαιτέρω, σημειώνεται ότι η 'Εκθεση Ανάλυσης Αντικτύου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που συνοδεύει την Πρόταση Οδηγίας (βλ. σχετικά σελ. 93) περιλαμβάνει την Κυπριακή Δημοκρατία στην 3η θέση των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που λαμβάνουν Άμεσες Ξένες Επενδύσεις μετά από την Ολλανδία και το Λουξεμβούργο. Επίσης, έχουν παρατεθεί ανωτέρω τα σχετικά δημοσιευμένα δεδομένα της Παγκόσμιας Τράπεζας (World Bank). Έχοντας υπόψην τα πιο πάνω, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όχι μόνον δεν προέβη σε συνεργασία με τις αρμόδιες επί τούτου Αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας σε κατάρτιση Έκθεσης Αντικτύου επί της οικονομίας της Κυπριακής Δημοκρατίας αλλά προέβη και στην ακόλουθη δήλωση (βλ. σχετικά σελ. 55 – 56 της 'Εκθεσης Ανάλυσης Αντικτύου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που συνοδεύει την Πρόταση Οδηγίας) (δική μας έμφαση):

'The impact on EU competitiveness is unclear. From the point of view of pure attractiveness, discouraging the misuse of shell companies for tax purposes could reduce certain investments and financial flows. However, the flows at stake may not be desirable in themselves as they benefit tax avoiders, are linked to little if any real economic activity, distort the playing field, may be associated with illegal activities and fuel social discontent regarding tax avoidance. As both the interest and royalty directive and the parent-subsidiary directive do not apply to entities located outside of the EU, it is not certain that genuine shell companies would be relocated in third countries, given that associated financial flows (interest, royalties, dividends) would be taxed before leaving the EU (through withholding tax or non-deductibility of interest and royalty costs), especially with the increased pressure on all Member States to put in place adequate defensive measures against outbound payments leaving the EU untaxed. Moreover, even if EU Member States become less attractive for these financial flows, companies in scope would still need to remain within the Single Market to benefit from its advantages, thus making it unlikely they would be rerouted outside, at least not in a significant proportion.'

9.4 Προς αντιμετώπιση του ως άνω ζητήματος, ο CIBA είχε υποβάλει ενώπιον του Υπουργείου Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, τόσο προφορικώς κατά τη διάρκεια συνάντησης ημερομηνίας 21/10/2021 μεταξύ Υπουργείου Οικονομικών και CIBA, όσον και γραπτώς μετέπειτα, περιλαμβανομένου του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ημερομηνίας 18/01/2022, εισήγηση για κατάρτιση Έκθεσης Εκτίμησης Αντικτύου ή άλλης Έκθεσης ανάλυσης του αντικτύου στην Κυπριακή Οικονομία από την εφαρμογή της Πρότασης Οδηγίας.

9.5 Όπως έχει ήδη λεχθεί, η Πρόταση Οδηγίας αναφέρεται σε συγκεκριμένους δείκτες ύπαρξης «Οντότητων Κέλυφος» όπως (α) η απουσία τραπεζικού λογαριασμού στο όνομα της οντότητας σε Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αγνοώντας τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και την EFTA, με τους οποίους η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει νομική σχέση, (β) η απουσία τουλάχιστον 5 εργοδοτουμένων πλήρους απασχόλησης όσον αφορά τον κύκλο εργασιών κάθε οντότητας – εταιρείας, (γ) η απουσία συγκεκριμένου χώρου αποκλειστικής χρήσης για διεξαγωγή εργασιών για την κάθε οντότητα – επιχείρηση, και (δ) η απουσία ενός τουλάχιστον Διευθυντή πλήρους απασχόλησης με εξειδίκευση στις εργασίες της κάθε οντότητας – εταιρείας (βλ. σχετικά Άρθρα 6 και 7 Πρότασης Οδηγίας). Τα ως άνω συγκρούονται ευθέως με την Αρχή της Αναλογικότητας καθώς και με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένων της Ελευθερίας του Επαγγέλματος και του Δικαιώματος προς Εργασία (Άρθρο 15), της Επιχειρηματικής Ελευθερίας (Άρθρο 16), του Δικαιώματος Ιδιοκτησίας (Άρθρο 17), και του Τεκμηρίου της Αθωότητας (Άρθρο 48), καθώς και τη Συνθήκη για τη Λειτουργία

της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), όσον αφορά την Ελευθερία της Εγκατάστασης (είτε Πρωτογενούς είτε Δευτερογενούς), δυνάμει του Άρθρου 49 ΣΛΕΕ, και της Ελευθερίας Παροχής Υπηρεσιών, δυνάμει του Άρθρου 56 ΣΛΕΕ, ένεκα:

- 9.5.1** της υποχρέωσης παροχής υπηρεσιών/εργοδότησης ενός τουλάχιστον φυσικού προσώπου (ατόμου) στη Διοίκηση της υπό αναφορά οντότητας με ουσιαστική φυσική παρουσία, ήτοι εντός της αρμόδουσας – πρέπουσας απόστασης από το Κράτος Μέλος Φορολογικής Κατοικίας ή με την παρουσία του ατόμου αυτού στο ίδιο Κράτος Μέλος της Φορολογικής Κατοικίας της υπό αναφορά οντότητας, αγνοώντας τις ως άνω Ελευθερίες που αναφέρονται στην ΣΛΕΕ και στον Χάρτη αλλά και τις ίδιες τις Γεωγραφικές Πραγματικότητες των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την Ιρλανδία, την Μάλτα και την Κυπριακή Δημοκρατία, να είναι Νησιωτικά Κράτη Μέλη. Επομένως, το ως άνω Κριτήριο περί της ύπαρξης της “αρμόδουσας – πρέπουσας απόστασης από το Κράτος Μέλος Φορολογικής Κατοικίας”, είναι και νομικά αλλά και πρακτικά, ανεφάρμοστο και εκτός πραγματικότητας, δημιουργώντας τόσο σε νομικό όσον και σε πρακτικό επίπεδο, Ανισότητες. Περαιτέρω, η αναφορά σε παροχή υπηρεσιών σε μόνον 4 εταιρίες ως το ανώτατο επίπεδο αναφοράς για το εν λόγω άτομο, παραβιάζει συνθέμελα τις ως άνω Αρχές της Αναλογικότητας και της Διαφάνειας, καθώς και τις Ελευθερίες που διασφαλίζονται από την ΣΛΕΕ και από τον Χάρτη. Επι τούτου, ευσεβάστως υποβάλλουμε το ερώτημα γιατί ο αριθμός 4 κρίθηκε ως κατάλληλος και όχι, παραδείγματος χάριν, ο αριθμός 3 ή αριθμός 10 ή ο αριθμός 20. Ευσεβάστως υποβάλλεται και η θέση ότι τα ανωτέρω αποτελούν, σε μία εποχή παροχής υπηρεσιών μέσω Διαδικτύου και προσέλκυσης επενδύσεων από το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής της Κυπριακής Δημοκρατίας, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως, ήτοι από τους Ψηφιακούς Νομάδες (αναφέρομενους στην Αγγλική γλώσσα Digital Nomads) (βλ. σχετικά <http://www.moi.gov.cy/moi/crmd/crmd.nsf>All/FE2829CCA899862DC22587EA002E321F?OpenDocument> και <https://www.stockwatch.com.cy/en/article/epiheirseis-oikonomia-tilepikoionies/cyprus-can-become-international-technology-center>), εντελώς απαράδεκτες πρακτικές.
- 9.5.2** της υποχρέωσης εργοδότησης τουλάχιστον 5 φυσικών προσώπων (ατόμων) με ουσιαστική φυσική παρουσία, ήτοι εντός της αρμόδουσας – πρέπουσας απόστασης από το Κράτος Μέλος Φορολογικής Κατοικίας ή με την παρουσία των ατόμων αυτών στο ίδιο Κράτος Μέλος της Φορολογικής Κατοικίας της υπό αναφορά οντότητας, αγνοώντας τις ως άνω Ελευθερίες που αναφέρονται στην ΣΛΕΕ και στον Χάρτη αλλά και τις ίδιες τις Γεωγραφικές Πραγματικότητες των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την Ιρλανδία, την Μάλτα και την Κυπριακή Δημοκρατία, να είναι Νησιωτικά Κράτη Μέλη. Επομένως, το ως άνω Κριτήριο περί της ύπαρξης της “αρμόδουσας – πρέπουσας απόστασης από το Κράτος Μέλος Φορολογικής Κατοικίας”, είναι και νομικά αλλά και πρακτικά, ανεφάρμοστο και εκτός πραγματικότητας, δημιουργώντας τόσο σε νομικό όσον και σε πρακτικό επίπεδο, Ανισότητες. Περαιτέρω, η αναφορά σε εργοδότηση τουλάχιστον 5 ατόμων, παραβιάζει συνθέμελα τις ως άνω Αρχές της Αναλογικότητας και της Διαφάνειας, καθώς και τις Ελευθερίες που διασφαλίζονται από την ΣΛΕΕ και από τον Χάρτη. Επι τούτου, ευσεβάστως υποβάλλουμε το ερώτημα γιατί ο αριθμός 5 κρίθηκε ως κατάλληλος και όχι, παραδείγματος χάριν, ο αριθμός 4 ή αριθμός 2 ή ο αριθμός 10. Ευσεβάστως υποβάλλεται και η θέση ότι τα ανωτέρω αποτελούν, σε μία εποχή παροχής υπηρεσιών μέσω Διαδικτύου και προσέλκυσης επενδύσεων από το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής της Κυπριακής Δημοκρατίας, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως, ήτοι από τους Ψηφιακούς Νομάδες (αναφέρομενους στην Αγγλική γλώσσα Digital Nomads) (βλ. σχετικά <http://www.moi.gov.cy/moi/crmd/crmd.nsf>All/FE2829CCA899862DC22587EA002E321F?OpenDocument> και <https://www.stockwatch.com.cy/en/article/epiheirseis-oikonomia-tilepikoionies/cyprus-can-become-international-technology-center>), εντελώς απαράδεκτες πρακτικές. Επίσης, ευλόγως τίθεται το ερώτημα του τί θα συμβεί στην περίπτωση ενός Ομίλου Εταιρειών με Φορολογική Κατοικία εντός ενός Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου οι υπάλληλοι των Εταιρειών που ανήκουν στον εν λόγω Όμιλο απασχολούνται με συμβόλαια εργοδότησης σε μόνον μία εκ των Εταιρειών του Ομίλου που

ασκεί δραστηριότητες μόνον σε εκείνο το Κράτος Μέλος, ενώ οι άλλες Εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν εργοδοτούμενους οι ίδιες, αλλά έχουν δραστηριότητες και σε άλλα Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

9.6 Η Πρόταση Οδηγίας προνοεί για το καθήκον αναφοράς σε ετήσια βάση από κάθε οντότητα – εταιρεία του κατά πόσον η ίδια θεωρείται Οντότητα – Κέλυφος, και σε περίπτωση που η απάντηση είναι θετική, το κάθε Κράτος – Μέλος όπου λαμβάνουν χώρα δραστηριότητες μιας τέτοιας οντότητας πέραν του Κράτους – Μέλους όπου είναι εγγεγραμμένη, θα δύναται να επιβάλλει περαιτέρω φορολόγηση ενώ το Κράτος – Μέλος εγγραφής της οντότητας – εταιρείας δεν θα δύναται να εκδώσει Βεβαίωση Φορολογικής Κατοικίας προς Χρήστη εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. σχετικά Άρθρα 11 και 12 Πρότασης Οδηγίας).

9.7 Περαιτέρω, το Άρθρο 14 της Πρότασης Οδηγίας προνοεί για σοβαρότατες κυρώσεις σε περίπτωση μή εκπλήρωσης των προβλεπομένων από την Πρότασης Οδηγίας. Συγκεκριμένα διαλαμβάνει ότι:

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες για τις κυρώσεις που επισύρουν οι παραβάσεις των εθνικών διατάξεων που εκδίδονται κατ^o εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω κυρώσεις περιλαμβάνουν διοικητική χρηματική κύρωση ύψους τουλάχιστον 5 % του κύκλου εργασιών της επιχείρησης κατά το σχετικό φορολογικό έτος, εάν η επιχείρηση που υποχρεούται να υποβάλει στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 6 δεν συμμορφωθεί με την εν λόγω απαίτηση για ένα φορολογικό έτος εντός της τασσόμενης προθεσμίας ή εάν υποβάλει ψευδή δήλωση στη φορολογική δήλωση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7.

9.8 Από τα πιο πάνω προκύπτει ξεκάθαρη η μετατόπιση απόδοσης φορολογίας από ένα Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε άλλα Κράτη Μέλη, κάτι που ρητώς εκφεύγει της εξουσιοδότησης των Οργάνων – Θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει των Άρθρων 5, 114 και 115 ΣΛΕΕ.

9.9 Περαιτέρω, σε περίπτωση μη έγκαιρης ή λανθασμένης αναφοράς στοιχείων, κάθε οντότητα θα υπόκειται σε διοικητικά μέτρα, περιλαμβανομένης της επιβολής χρηματικής κύρωσης τουλάχιστον 5% του ετήσιου κύκλου εργασιών κάθε οντότητας – εταιρείας (βλ. σχετικά Άρθρο 14 Πρότασης Οδηγίας).

9.10 Αν και η Πρόταση Οδηγίας προβλέπει εξαιρέσεις όπως π.χ. στην περίπτωση Τραπεζικών Ιδρυμάτων, UCITS, Επενδυτικών Εταιρειών, Ασφαλιστικών Εταιρειών, καθώς και Εταιρειών Συμμετοχών που ελέγχουν Εταιρείες οι οποίες Διεξάγουν Εργασίες στο ίδιο Κράτος Μέλος και ο Πραγματικός Δικαιούχος είναι και ο ίδιος Φορολογικός Κάτοικος στο ίδιο Κράτος Μέλος, σημαντικότατο μέρος των Κυπριακών Νομικών Οντοτήτων επηρεάζονται άμεσα, όπως ενδεικτικά:

9.10.1 Εταιρείες Συμμετοχών (Holding Companies), νομίμως συσταθείσες δυνάμει του περί Εταιρειών Νόμου Κεφ. 113, που δεν έχουν οι ίδιες εργοδοτούμενους ή γραφειακό χώρο, που χρησιμοποιούνται ευρέως για απολύτως νόμιμους επιχειρηματικούς σκοπούς όπως την κατοχή περιουσιακών στοιχείων τόσο στην Κυπριακή Δημοκρατία όσο και στο εξωτερικό, όπως πλοίων, δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (στην Αγγλική intellectual property rights), ακίνητης ιδιοκτησίας, ή λαμβάνουν μερίσματα (στην Αγγλική dividends) στα πλαίσια της άσκησης των δικαιωμάτων τους ως ιδιοκτήτριες ομίλων εταιρειών,

9.10.2 Εταιρείες Συμμετοχών ή Εταιρείες Ειδικού Σκοπού (Special Purpose Vehicle Companies), νομίμως συσταθείσες δυνάμει του περί Εταιρειών Νόμου Κεφ. 113, που δεν έχουν οι ίδιες εργοδοτούμενους ή γραφειακό χώρο, και που χρησιμοποιούνται ευρέως για

απολύτως νόμιμους επιχειρηματικούς σκοπούς υλοποιούνται τόσο στην Κυπριακή Δημοκρατία όσο και στο εξωτερικό, όπως στα πλαίσια συγχωνεύσεων ή αναδιαρθρώσεων μερών συγκεκριμένων επιχειρήσεων, και

9.10.3 Εμπιστεύματα (Trusts), δεόντως εγγεγραμμένα στην Κυπριακή Δημοκρατία, σύμφωνα με τις πρόνοιες (α) του περι Επιτρόπων Εμπιστευμάτων Νόμου (Κεφ. 193), (β) του περι Διεθνών Εμπιστευμάτων Νόμου του 1992 (Ν. 69(I)/1992), ήτοι *Νομοθεσίων που προϋπήρχαν της ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και επί της ύπαρξης των οποίων η Ευρωπαϊκή Ένωση ουδέποτε έθεσε τη νομική αντίθεση της*, και (γ) του περι της Ρύθμισης των Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών και Συναφών Θεμάτων Νόμου του 2012 (Ν. 196(I)/2012), που δεν έχουν τα ίδια εργοδοτούμενους ή γραφειακό χώρο.. Σημειώνεται ότι τα Κυπριακά Εμπιστεύματα και, κυρίως, τα Διεθνή Εμπιστεύματα, χρησιμοποιούνται για τη νόμιμη και εποπτεύμενη προστασία περιουσιακών στοιχείων τόσο Κυπρίων όσο και Αλλοδαπών πολιτών και απόδοση τους σε μελλοντικές γενεές, με τα περιουσιακά αυτά στοιχεία να βρίσκονται ανά το παγκόσμιο. **Σημειώνεται ότι τα εν λόγω Εμπιστεύματα επηρεάζονται σε περίπτωση που τα περιουσιακά τους στοιχεία περιλαμβάνουν εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα που διεξάγουν οι ίδιες οικονομικές δραστηριότητες. Περαιτέρω, θα πρέπει να τονιστεί και το γεγονός ότι σε πολλές περιπτώσεις οι Εμπιστευματοδόχοι (Trustees) είναι μία Κυπριακή Εταιρεία (Private Trustee Company (PTC)), και όχι φυσικά πρόσωπα, και η οποία PTC αναλαβάνει, μέσω των Διευθυντών της, όλα τα καθήκοντα και τις ευθύνες του Εμπιστευματοδόχου. Αυτό διευκολύνει την λειτουργία των Εμπιστευμάτων σε πολλά πρακτικά επίπεδα όπως να μην υπάρχει συνεχώς αλλαγή των Εμπιστευματοδόχων (με αλλαγή των Διευθυντών της PTC), πιο ομαλή λειτουργία του Εμπιστεύματος, πιο εύκολη και ξεκάθαρη ετοιμασία ελεγμένων λογαριασμών και εσόδων των Εμπιστευματοδόχων καθώς και υποβολή των φορολογικών δηλώσεων, εύκολη αλλαγή του Εμπιστευματοδόχου (π.χ. με άλλο PTC ειδικά σε περίπτωση μεταφοράς του Εμπιστεύματος σε άλλη χώρα) κλπ. Επισημαίνεται ότι, μέχρι και την παρούσα ημερομηνία δεν υφίσταται κανένα απολύτως προαπαιτούμενο εργοδότησης υπαλλήλων ή ενοικίασης ή αγοράς ή χρήσης εργασιακού χώρου ή επίδειξης οιονδήποτε στοιχείων παρουσίας από μία Κυπριακή Εταιρεία (Private Trustee Company (PTC). Με βάση το περιεχόμενο της Πρότασης Οδηγίας, θα υπάρξει άμεσος επηρεασμός των Εμπιστευμάτων και σε αυτό το επίπεδο.**

10. Για σκοπούς τήρησης της Αρχής της Διαφάνειας, παρατίθεται κατωτέρω το ιστορικό των ενεργειών ορισμένων εκ των Οργανισμών ενώπιον των Αρχών της Κυπριακής Δημοκρατίας και των Οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την Πρόταση Οδηγίας:

10.1 Στις 20/05/2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε στην Ιστοσελίδα της με ηλεκτρονική διεύθυνση https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12999-Tax-avoidance-fighting-the-use-of-shell-entities-and-arrangements-for-tax-purposes_en, στην Αγγλική γλώσσα, για σκοπούς δημόσιας διαβούλευσης, τις Αρχικές της Προτάσεις αναφορικά με τη νομοθετική πρωτοβουλία τη θέσπιση κανόνων πρόληψης της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς, με τίτλο «Fighting the use of shell entities and arrangements for tax» και Αρ. Αναφοράς (2021) 3353821.

10.2 Η Διαδικασία Δημόσιας Διαβούλευσης αναφορικά με τις Αρχικές Προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έλαβε χώρα κατά την περίοδο 04/06/2021 – 27/08/2021. Στην εν λόγω διαδικασία συμμετείχαν, με την υποβολή θέσεων, Οργανώσεις που δραστηριοποιούνται σε Διεθνές, Ευρωπαϊκό και Εθνικό επίπεδο όπως American Chamber of Commerce in Belgium, Invest Europe, European Public Real Estate Association, European Council of Shopping Places, The Association of Real Estate Funds και Investment Property Forum, Confédération Fiscale Européenne (CFE) Tax Advisers Europe (ένωση Ευρωπαίων φορολογικών συμβούλων), European Fund and Asset Management Association (EFAMA), Business Europe, Association of the Luxembourg Fund Industry (ALFI) και MEDEF (Mouvement des Entreprises de France), η

μεγαλύτερη αντιπροσωπευτική επιχειρηματική οργάνωση στη Γαλλία. Από πλευράς Κυπριακών Οργανώσεων, συμμετείχαν με θέσεις ο Cyprus International Businesses Association (CIBA), ο Σύνδεσμος Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ) και Society of Trust and Estate Practitioners (STEP) CYPRUS, μέσω του STEP EUROPE. Οι θέσεις των οργανισμών είναι προσβάσιμες στην ιστοσελίδα με ηλεκτρονική διεύθυνση <https://circabc.europa.eu/ui/group/6868da3c-d21c-4ce4-98d9-d5448986e44e/library/798cb0aa-0313-47cb-b135-73ec56bede0a>.

10.3 Κατά τη διάρκεια σχετικής συνάντησης με την κυρία Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων και εκπροσώπων των οργανισμών των CIBA, ΣΕΛΚ, STEP Cyprus, και ΠΔΣ έλαβε χώρα στις 06/12/2021, οι συγκεκριμένοι Οργανισμοί έθεσαν ενώπιον της αξιότιμης Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων τις απόψεις του και για την Πρόταση Οδηγίας.

10.4 Στις 07/12/2021, οι CIBA, ΣΕΛΚ, STEP Cyprus, και ΠΔΣ απέστειλαν Επιστολή, με τις θέσεις και εισηγήσεις του ενώπιον της έντιμης Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων, του Υπουργείου Οικονομικών και της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, ενημερώνοντας ως προς τούτο γραπτώς και την έντιμη Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων.

10.5 Στις 17/03/2022, οι CIBA, ΣΕΛΚ, STEP Cyprus, και ΠΔΣ υπέβαλαν γραπτώς, Κοινή Αιτιολογημένη Εισήγηση μέσω του Υπουργήματος ημερομηνίας 09/03/2022, προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων, με κοινοποίηση στο Υπουργείο Οικονομικών, το κοινό αίτημα των εν λόγω οργανισμών, για συζήτηση του ζητήματος της παράβασης της Αρχής της Επικουρικότητας και της Αρχής της Αναλογικότητας από την ύπαρξη και περιεχόμενο της Πρότασης Οδηγίας και για ενεργοποίηση του Μηχανισμού Ελέγχου Επικουρικότητας και Αναλογικότητας για Υποβολή Γνώμης από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, δυνάμει του Άρθρου 6 του Πρωτοκόλλου αρ. 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Οι εν λόγω οργανισμοί σημείωναν, περαιτέρω, ότι το χρονικό περιθώριο εντός του οποίου η Βουλή των Αντιπροσώπων δύναται να ενεργοποιήσει τον ως άνω αναφερόμενο Μηχανισμό Ελέγχου και να αποστέλει την εν λόγω Γνώμη είναι 8 εβδομάδες από την ημερομηνία της διαβίβασης της μετάφρασης στην Ελληνική γλώσσα της Πρότασης Οδηγίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

10.6 Επιπρόσθετα, στις 29/03/2022, το Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο υπέβαλε γραπτώς τις θέσεις του προς το Υπουργείο Οικονομικών, ως προς τις συνέπειες και τον αντίκτυπο της Πρότασης Οδηγίας σε Κυπριακές Νομικές Οντότητες, όπως, Εταιρείες Συμμετοχών (Holding Groups), Εταιρείες Ειδικού Σκοπού (Special Purpose Vehicles) και Εμπιστεύματα (Trusts) που χρησιμοποιούνται από ναυτιλιακές εταιρείες και ναυτιλιακούς ομίλους εταιρειών, ζητώντας από το Υπουργείο Οικονομικών να τοποθετηθεί σχετικώς.

10.7 Για σκοπούς πληρότητας, σημειώνεται ότι εν λόγω διαδικασία Υποβολής Γνώμης στα πλαίσια Μηχανισμού Ελέγχου Επικουρικότητας και Αναλογικότητας χρησιμοποιήθηκε μέχρι σήμερα 4 φορές από τη Βουλή των Αντιπροσώπων (σύμφωνα με το σχετικό Μητρώο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Κυπριακή Δημοκρατία, το οποίο είναι δημοσίως προσβάσιμο στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με ηλεκτρονική διεύθυνση https://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/relations_relations_other/npo/cyprus/2016_en.htm). Η πρώτη χρονικά Αιτιολογημένη Γνώμη που υπεβλήθη από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ήταν η Γνώμη που υπεβλήθη σχετικά με τις Προτάσεις για Οδηγία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για (α) κοινή βάση φορολογίας εταιρειών [έγγραφο COM(2016)685 της ΕΕ] και (β) κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας εταιρειών [έγγραφο COM(2016)683 της ΕΕ «ΚΕΒΦΕ»] κατόπιν της σχετικής εισήγησης και θέσεων που εξέφρασε ο ΣΕΛΚ ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κατά τον Μάρτιο 2017. Σχετικό αντίγραφο, στην Ελληνική γλώσσα, της Γνώμης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η οποία είναι δημοσίως προσβάσιμο στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με ηλεκτρονική διεύθυνση https://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/relations_relations_other/npo/docs/cyprus/2016/com20160683_685/com20160683_685_representatives_opinion_el.pdf, ενώ αντίγραφο της σχετικής Περίληψης της Γνώμης, στην Αγγλική γλώσσα, η οποία είναι δημοσίως προσβάσιμο στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με ηλεκτρονική διεύθυνση

https://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/relations/relations_other/npo/docs/cyprus/2016/com20160683_685/com20160683_685_representatives_opinion_en.pdf.

Από το περιεχόμενο της σχετικής ιστοσελίδας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσον αφορά τις Γνώμες που έχει αποστείλει η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας, στα πλαίσια Μηχανισμού Ελέγχου Επικουρικότητας και Αναλογικότητας (βλ. σχετικά https://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/relations/relations_other/npo/cyprus/2016_en.htm), προκύπτει ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν υπέβαλε σχετική Γνώμη αναφορικά με την Πρόταση Οδηγίας.

10.8 Τόσον ο CIBA όσον και ο STEP προέβησαν σε υποβολή θέσεων και ενστάσεων αναφορικά με την Πρόταση Οδηγίας, που είναι δημοσιευμένες στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με ηλεκτρονικές διευθύνσεις https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12999-Tax-avoidance-fighting-the-use-of-shell-entities-and-arrangements-for-tax-purposes/F2995095_en και https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12999-Tax-avoidance-fighting-the-use-of-shell-entities-and-arrangements-for-tax-purposes/F3029381_en.

Γ. Ενίσχυση του έργου της Κυπριακής Δημοκρατίας από τους Οργανισμούς για αποτροπή δυσμενών εξελίξεων

11. Καταληκτικά, και στη βάση του περιεχομένου της παρούσας Επιστολής μας, οι Οργανισμοί τονίζουν ότι βρίσκονται στη διάθεση των Αρχών της Κυπριακής Δημοκρατίας για ενίσχυση του έργου τους ως προς την τήρηση της Αρχής της Νομιμότητας. Περαιτέρω, οι Οργανισμοί καλούν για ακόμη μία φορά τις Αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας όπως προχωρήσουν σε άμεση λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων από την Κυπριακή Δημοκρατία, δυνάμει του Πρωτογενούς Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για αποτροπή υιοθέτησης της Πρότασης Οδηγίας.

12. Στα πλαίσια της τήρησης της Αρχής της Διαφάνειας, καθώς και για σκοπούς ενημέρωσης των Μελών των Οργανισμών, για το πολύ σημαντικό αυτό θέμα, με άμεσες αρνητικές συνέπειες για την Οικονομία της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι Οργανισμοί αναφέρουν ότι θα προβούν σε σχετική ενημέρωση των αντίστοιχων Μελών τους ως προς την παρούσα Επιστολή και οιανδήποτε σχετική Απάντηση δέον ληφθεί από το Υπουργείο Οικονομικών σε σχέση με την παρούσα Επιστολή.

Οι Οργανισμοί βρίσκονται στη διάθεση του Υπουργείου Οικονομικών με μοναδικό γνώμονα την τήρηση της Αρχής της Νομιμότητας στα πλαίσια των Αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη διασφάλιση της ευρωπαϊκής οικονομίας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Δόξια Νίκια Χατζηβασιλείου
Πρόεδρος Συμβουλίου
CIBA

Στέλλα Α. Καρμίτη
Πρόεδρος Συμβουλίου
STEP Cyprus

Πιερής Μάρκου
Πρόεδρος Συμβουλίου
ΣΕΛΚ

Θωμάς Α. Καζάκος
Γενικός Διευθυντής
KNE

Χριστόφορος Κουτουρουσίης
Πρόεδρος
CYFA